

Brókercsődök és a nagypolitika

Lebilincselő történetek

Már a hazai pénzpiacot is megborítani látszik a Fideszen belüli hatalmi harc. A brókercsődsorozatból erényt kovácsolna a jegybankelnök, és belebukhat a külügyminiszter, miközben ügyfelek százmilliárdjai úszhatnak el.

STILLER ÁKOS

PÓRUL JÁRT KISBEFEKTETŐK A QUAESTOR BUDAPESTI FIÓKJÁNÁL. Papírmagjuk maradt

PÁNIKELTÉSBŐL JELESRE VIZSGÁZOTT a Magyar Nemzeti Bank az utóbbi két hétben: eddig a mérleg három brókerház, egy kötvénykibocsátó és négy bank bebuktatása, továbbá összesen több mint 300 milliárd forintos hiányt okozó, sok-sok évig takargatott bűncselekmények bravúrosnak szánt leplezése. A magyar GDP 1 százalékához közeli deficit a magyar pénzügyvilágban már kritikus tömeg: alááshatja az ügyfelek bizalmát, megborítja a piacot, és átrendezi az erőviszonyokat. S ezúttal nem a külföldi „karvalytőke” rovására, hiszen a bedöntött társaságok magyar vállalkozók tulajdonában állnak. Annál kézenfekvőbb ürügyet szolgáltatnak a politikai acsarkodásra, hogy vajon a bal- vagy a jobboldal felelőssége-e, amiért Európa szívében ilyen mértékben kriminalizálódhatott egy ország pénzpiaca. Közben a mostanáig az állam által ellenőrzöttnek és legálisnak hitt, a szokásoshoz képest kiugróan magas hozamokkal kecsegtető

Buda-Cash célcsoport, Quaestor-birodalom és Hungária brókerház kétségbeesett ügyfelei a számukra leglényegesebb információhoz nem juthatnak hozzá: megvan-e a pénzük.

Menekülési útvonalak

Aki attól tart, hogy a brókerbotrányok következő áldozata az a cég lesz, amelyiknél a papírai vannak, azokat, valamint az éppen le nem kötött készpénzt még áthelyeztetheti egy másik, általa biztonságosabbnak tartott befektetési szolgáltatóhoz, legyen az bank vagy brókerház. E transzfer első lépéseként a kiszemelt új szolgáltatónál kell nyitni legalább egy értékpapír- és egy folyószámlát. Ezután, a meglévő szolgáltatónak megbízást kell adni, hogy az értékpapírszámlán szereplő értékpapírokat (és ha van, a készpénzt) transzferálja át

Márpedig a hétfőn késő este – a rendszerváltás utáni magyar brókertörténelemben eddig példátlan módon – öncsődöt jelentő mega-kötvénykibocsátó, kimondhatatlan nevű Quaestor Financial Hírújság ügyfelei semmilyen intézményes védelemre nem számíthatnak. „Ha a Quaestor által kibocsátott kötvényeket a megvásárlójuk brókerháznál vagy alapkezelőnél helyezte letétbe, s a papírok elvesznének vagy nem is léteznek, a Befektetővédelmi Alap (Beva) maximum hatmillió forintig kifizetné az aktuális piaci értéküket. Am önmagában amiatt, hogy egy olyan kibocsátó, amely nem is tagja a Bevának, nem tud fizetni, az alapnak nem kell kártalanítania a befektetőket” – közölte a kiábrándító tényeket Farkas Péter, a Beva ügyvezető igazgatója.

Mindezt Windisch László, az MNB alelnöke azzal a népsokkoló kijelentéssel toldotta meg kedden a parlamentben, hogy a Quaestor jelentősen túllépte a számára tavaly novemberben engedélyezett 70 milliárdos kibocsátási keretet, mintegy

az új számlákra. Csatolni kell a küldő bank vagy befektetési szolgáltató hivatalos igazolasát az értékpapírok bekerülési áráról és a beszerzés pontos idejéről. Transzfermegbízást csak személyesen fogadnak el a pénzintézetek, szemben a készpénzátutalással, amelyre telefonon is lehet megbízást adni. Ezt követően célszerű megszüntetni az elhagyott befektetési szolgáltatónál lévő számlát, ellenkező esetben ugyanis a számlavezetési díj tovább ketyeghet.

A magyar és külföldi értékpapírok transzferálásáért a különböző pénzintézeteknél manapság 1000 és 11 000 forint közötti összeget kell leszurkolni – értékpapírfajtánként. ■

Bróker cégek könyvvizsgálói

A legnagyobb forgalmú magyarországi független, azaz nem banki hátterű bróker cégek közül mindössze a Concorde Értékpapír Zrt. mérlegét és eredménykimutatását hitelesíti a négy nagy nemzetközi könyvvizsgáló társaság egyike, nevezetesen a Deloitte itteni leánycége. A többi bróker cégnek kivétel nélkül kisebb-nagyobb hazai kft-k, bt-k vagy magánvállalkozók az auditorai. Ennek azért van jelentősége – különösen a pénzükről aggódó befektetők számára –, mert a szakberkekben Big Four-nak nevezett kör szerepvállalása világszerte garanciának számít arra, hogy egy cég beszámolója a valós helyzetet tükrözik.

Magyarországon eddig csak egyszer rendült meg a bizalom a nagy nemzetközi auditorokban, a Princz Gábor-féle Postabank csődje kapcsán. A magyar állam beperelte a Deloitte-ot és az azóta már nem létező Arthur Andersent – valamint a Prudentia nevű hazai könyvvizsgáló céget –, mert azt gyanította, hogy 1994 és 1998 között olyan nem valós bankmérleget hagytak jóvá, amelyek összesen 170

milliárd forintos veszteséget okoztak az államnak. Ám a Fővárosi Ítéltábla 2009 májusában jogerősen elutasította az állam keresetét.

Abban, hogy a független bróker cégek – egy kivétellel – mellőzik a Big Fourt, költség szempontok aligha játszhatnak közre. Hiszen például a Concorde-nak évente csak 1-2 millió forinttal kell többet, áfa nélkül 6,3 milliót fizetnie a Deloitte szolgálataiért (lásd táblázatunkat), mint az Equilornak és az Magyar Nemzeti Bank által 100 milliárd forint eltüntetésével vádolt Buda-Cashnek. Az pedig a még ennél is másfélszer nagyobb fiktív kötvényügylet megvadászt Quaeator bedőlése kapcsán már a hatóságok felelősségét is felveti, hogyan hunyhattak szemet afelett, hogy a 70 milliárd forintos kötvényportfóliót

Független bróker cégek auditorai, 2014

Cég	Könyvvizsgáló	
	neve	éves díja* (millió Ft)
Concorde Értékpapír Zrt.	Deloitte Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft.	6,30
Equilor Befektetési Zrt.	Venilia Vellum Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft.	5,40
Buda-Cash Brókerház Zrt.	Gyimesi & Társa Könyvvizsgáló és Tanácsadó Kft.	4,00
Quaeator Financial Hírújság Kft.	Pénzmentő Kft.	1,50
Hungarograin Tőzsdeügynöki Szolgáltató Zrt.	Expect Könyvvizsgáló és Tanácsadó Bt.	1,00
Codex Tőzsdeügynökség és Értéktár Zrt.	Audit-Service Könyvszakértő, Adó- és Vezetési Tanácsadó Kft.	0,84
Solar Capital Markets Értékpapír Kereskedelmi Zrt.	Sztán Csilla	0,62
Random Capital Zrt.	F-Controll Kft.	n. a.
Hungária Értékpapír Zrt.	Alpine Gazdasági Tanácsadó Kft.	n. a.

*Áfa nélkül. n. a. = nincs adat.

Forrás: Igazságügyi Minisztérium, HVG-gyűjtés

mozgató cég mindössze 1,5 milliót áldozott az események ismeretében bizarr nevűnek tekinthető Pénzmentő Kft. hitelesítői munkálataira. Úgy tűnik, ekkora balhé kellett ahhoz, hogy az immár a felügyeleti teendőket is ellátó MNB szigorítsa a könyvvizsgálók ellenőrzését – ahogy azt Windisch László, a jegybank alelnöke kilátásba helyezte a parlament gazdasági bizottságának keddi ülésén. ■

150 milliárd forintnyi kötvényt illegálisan sózva rá a befektetőkre. Ha ez igaz, a Quaeator minden eddiginél szemérmesebb értékpapírcsalást követett el, szinte eljelenítetlenül Kulcsár Attila 2003-ban kipattant ügyét, és lekörözve a Buda-Cash százmilliárdosnak mondott, bűnös tranzakcióit. Ám az alelnök – jóllehet jegybankárként nem a szenzációhajhász riogatás, hanem a megalapozott, a piaci szereplőket megnyugtató tájékoztatás lenne a dolga – ezúttal is anélkül ékeskedett az MNB újsütetű, kivételes bünfelderítési képességeivel, hogy állításait konkrétumokkal is alátámasztotta volna. S arra sem tért ki, hogyan fordulhatott elő illegális piacra lépés olyan cégnél, amelynek nyilvános kibocsátásait évtizedek óta folyamatosan engedélyezték és ellenőrizték.

FURCSAMÓD NEM SZÚRT SZEMET a jegybankároknak az sem, hogy a Quaeator rendre a friss kibocsátásokból fizette vissza az éppen lejáratú kötvényeket (ez történt volna most március 18-án is), és nem azoknak

a szerteágazó befektetéseknek a hozadékból, amelyekbe állítólag beforgatta az ügyfelek tízmilliárdjait. Mentségére szolgáljon, hogy a kibocsátási tájékoztatóban szerepel az a vájt fülűeknek címzett figyelmeztetés, miszerint az értékpapírok kockázata szokatlan. Kevesen érthették, hogy a Tarsoly Csaba családi vállalkozásaként, egyszemélyes irányítása alatt működő Quaeator pénzintézetként viselkedve, ámde banki garanciák nélkül gyűjtött lakossági forrásokat, amelyeket kockázati befektetőként használt áttekinthetetlen konglomerátumában, a kereskedelemről kezdve az egészségügyön, a távközlésen, a turisztikán, a focin, a filmiparon át a vízumügyintézésig.

Egy csapásra sikerült viszont az MNB-nek megdöntenie a Quaeator csődeljárás-kérelmének sarkalatos üzenetét, miszerint pillanatnyi fizetéseképtelenségét nem a saját gyengeségei, hanem a Buda-Cash-

hogyan fordulhatott elő illegális piacra lépés

botrány miatti ügyfélpánik okozta – túl sok megriadt ügyfél akarta egyszerre, lejárattal előtt visszaváltani a kötvényeit. A keddi reggeltől élő kifizetési moratórium, illetve az értékpapírokat forgalmazó Quaeator-cég jegybanki felfüggesztése, majd a felügyeleti biztos irányítása alá helyezése azonban nemcsak azokat sújtja, akik ezután adták volna el a kötvényeiket, hanem azokat is, akik a csőd bejelentése előtt adták erre megbízást.

A Quaeator-féle csőd-kérelmeknek lényegi, a folyamatok hátterét is némiképp megvilágító pontja azonban az, hogy állami beavatkozást sürget. A cégcsoport vagyona ugyanis, hiába fedezi elvileg a kötvényesek követelését, piaci eszközökkel a csődeljárás alapesetben 120 napja alatt nem értékesíthető – mondják Tarsolyék. Az általuk összesen 50 milliárdos értékűnek mondott ingatlanok (közük az el sem kezdett fejlesztési álmok, ►

Veszteségszámlák

A Buda-Cash Brókerház (BC) 1998 óta alkalmazhatta azt a trükköt, amellyel Nick Leeson 20 évvel ezelőtt csődbe vitte a brit Barings Bankot, közel 900 millió fontos veszteséget okozva neki – közölték a HVG forrásai. A trükk lényege: olyan számlákat nyitni, amelyeken kizárólag a veszteségeket tárolják, ezzel szemben a felülegeket és az ügyleteket elszámoló intézménynek (Magyarországon a Kelernek) szánt kimutatásokban a nyereséget. Így biztosítható, hogy a mérleg két oldala mindig megegyezzen. Arra, hogy azon belül vannak olyan, nem létező személyek nevében lévő számlák, amelyek folyamatosan egyre nagyobb hiányt mutatnak, csak olyan felügyeleti vizsgálat deríthet fényt, amely egyenként vizsgálja meg a gyanúsán nagy veszteséget mutató számlákat.

A megvádolt brókerházak fiktív számlákon vagy az ügyfelek értékpapírjaival üzleteltek, anélkül hogy erre megbízást kaptak volna, vagy valóban felvettek

LETARTÓZTATOTT BRÓKER. Fedőügyletek

megbízásokat értékpapír-vásárlásra, valójában azonban nem történt meg a vétel – tájékoztatta a sajtót Windisch László, a Magyar Nemzeti Bank alelnöke. A jegybank gyanúja szerint a Buda-Cashnál és a Quaestornál az informatikai rendszerek meghamisításával, a Hungária Értékpa-

pírnál „kockás füzetes” módszerrel ment a család. Windisch azt állítja, hogy míg a Buda-Cashnál és a Hungáriánál hozzányúltak az ügyfelek értékpapírjaihoz és pénzéhez, a Quaestornál az eladott kötvényekből lett a baj.

Mint ahogy Leesont annak idején az vitte rá a fiktív, 88888-as veszteségszámla megnyitására, hogy visszahozza a szingapúri brókere hibája miatt keletkezett 20 ezer fontos veszteséget, a Buda-Cash az 1998-as orosz pénzügyi válságon elszenvedett 2 milliárd forintot mínusz. Először csak egy ilyen veszteségszámlát nyitott, majd termékenként továbbiakat, amelyeken több tízmilliárd forintos negatívumok halmozódtak.

Ha nincs a svájci frank euróval szembeni árfolyamgátjának január közepi eltörlése, akkor valószínűleg még ma is tovább híznának e számlák. Így a növekedés megállt mintegy 70 milliárd forintnál. Hogy ebből mennyi a Buda-Cash saját deficitje, és mennyi az ügyfelek kára – ezt két héttel az ügy kipattanását követően sem sikerült kiderítenie az MNB-nek. ■

CSABAI KÁROLY

► mint például a DunaCity-beruházás) feleannyit sem érnének, ha azért kellene hirtelen eladni őket, hogy a kötvényeseket kifizessék. A HVG forrásai szóba jöhető megoldásnak tartják, ha az állam megvenné a Győri ETO focistadionját és a hozzá kapcsolódó létesítményeket. Bár e verziót gyengíti, hogy a 30 milliárd forintra értékelt ETO-parki beruházást a Magyar Fejlesztési Bank közel 18 milliárd forintos, 2027-ben kifutó jelzáloghitel terhelte, amelynek csőd miatti megtérítését követően alig valamivel több, mint 10 milliárd jutna csak a kötvényesek kielégítésére.

TARSOLY MÉG OLYAN BIZALMAS VISZONYT ápolt nemrég az expanzív Szijjártó Péterrel a HVG forrásai szerint, hogy a külügyminiszter azt ajánlotta Nátrán Roland akkori Eximbank-vezetőnek: ne vesd külföldi bankházakkal szerveztesse meg a külügyi tárca fennhatósága alá került Eximbank kötvénykibocsátásait, hanem az olcsóbb magyar Quaestorral. Végül azonban ebből nem lett semmi. Hogy ezért-e vagy másért, nem tudni, de Nátrán távozni kényszerült az Eximbankból.

Az eset viszont tovább éllezhette Nátrán régi pártfogója, Matolcsy György MNB-

elnök és az ifjú harcos Szijjártó közötti, amúgy is feszült viszonyt. A külügyminiszternek roppant kellemetlen lehet a Quaestor-ügy, hiszen több külgazdasági befektetésben összefogott Tarsollyal, például a moszkvai kereskedőház vagy az ottani vízumközpont létrehozásában. Ez utóbbi januárban is okozott már kínos perceknek neki, amikor a rendőrség különféle bűncselekmények gyanúja miatt elfogta Kiss Szilárd Miklóst, az előző Orbán-kormány moszkvai szakdiplomataját. Kiss orosz felesége előzőleg Tarsoly egyik céggel közösen finanszírozta a központot, amelynek ünnepélyes felavatásán az említettek együtt reprezentáltak.

Ugyanakkor az Orbán-kormány amúgy is apadó népszerűségét tovább csökkentheti, hogy családok, kisvállalkozások és gyengébb anyagi erejű önkormányzatok sorát sodorja a tönk szélére csak azért, hogy felgyorsítsa a piac általa kívánatosnak tartott tisztulását. A rosszul kommunikált, brutális eljárások negatív hatásai erősebbek lehet-

nek, mint az az öröm, hogy – mint Orbán Viktor kormányfő elvárásaként megfogalmazta péntek reggeli rádiós interjújában – a csalók végre rács mögé kerülnek. A Buda-Cash ügyét közelről ismerők nem értik, miért nem választotta az immár szanalási jogkörökkel is felruházott jegybank azt a megoldást, hogy a brókerházhoz kötődő DRB-bankok ügyfélállományát akár az állam érdekeltségében álló pénzügyintézeteknek, akár más erős háttérű bankoknak értékesíti. Annál is kevésbé, mert az érintett bankokból egy évvel

előtt is ugyanekkora összeg hiányzott, amikor a három, addig takarékszövetkezetként működő pénzügyintézet elnyerte a hatóságtól a banki jogosítványt. S még ha hiányzik is 70 milliárd forint ezekből a DRB-bankokból, jobban járt volna mindenki a bot-

ránymentes szanalással, mint azzal, hogy fel kell tőkésíteni az Országos Betétbiztosítási Alapot, amely a betétesek követeléseinek jelentős részét ki sem fogja fizetni. Mi ez, ha nem politikai boszorkánykonyha? – vetette fel a HVG egyik informátora.

Szijjártó több befektetésben összefogott Tarsollyal

FOGLALJON
STANDOT
MOST!

MTI / MINISZTERELNÖKSÉG

TARSOLY CSABA SZIJJÁRTÓ PÉTERREL.
Mintha elvágták volna

Jóllehet az MNB folyamatosan vizsgálja azokat a vádakat, hogy felelősebben kellett volna örködni a most lebukott cégek működése felett, a tények mást mutatnak. A Buda-Cash hétfőn kihallgatott és egy kivétellel őrizetbe vett vezetői addig nem tesznek részletes vallomást, amíg a cég iratait vissza nem kapják a rendőrségtől – közölte a HVG-vel Zamecsnik Péter, egyikük védője. A vezetők egyébként elismerik, hogy a Buda-Cash az 1998-as orosz válságtól kezdve görget maga előtt és tüntet el illegálisan veszteséget (lásd Veszteségszámlák című írásunkat). E hiány a svájci frank januári elszállásával dagadt 70 milliárdosra.

Ezt a helyzetet azonban már nem tudták kezelni, ezért a vezetők elhatározták, hogy feladják magukat. Először az egyik, meg nem nevezett minisztert keresték meg, de az nem vállalta, hogy közvetít, ezért mentek be a jegybankba, mielőtt az kiszállt volna a brókercéghez. Windisch alelnök másnap kizárólag a vezetők elmondása alapján jelentette be, hogy leplezték a Buda-Cash százmilliárdos deficitjét, abban a vizsgálatukat mindössze két órával azelőtt megkezdő ellenőröknek még semmilyen érdemük nem lehetett. A hatóságok bizonytalankodását mutatja az is, hogy hétfőn pusztán a 2014–2015-ös években a DRB-bankok rovására elkövetett 60 milliárdos csalással gyanúsították meg a brókercég vezetőit, noha azok idetova 17 évig „rendetlenkedtek” háborítatlanul. ■ GYENIS ÁGNES

jobline.hu Női Karriernap

ÁLLÁSBÖRZE ÉS KARRIERTERVEZÉS NŐKNEK

2014-BEN
2500
RÉSZTVEVŐ

2015. május 16. • 10:00 - 18:00

Millenáris, D épület

ÁLLÁSKINÁLÓ CÉGEK • ELŐADÁSOK • SZEMÉLYES TANÁCSADÁSOK • COACHING • MEETUPOK

LÁTOGATÓINKNAK A RENDEZVÉNYEN INGYENES A RÉSZVÉTEL!

Főszervező: **frissdiplomás**
a campus toborzás szakértője

Kiadó: +36 1 787 5989 • noikarriernap@jobline.hu

Kövess minket: facebook.com/NoiKarriernap